



Est. 1962  
"A++" Accredited  
by NAAC(2021)  
With CGPA 3.52

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR 416004  
MAHARASHTRA**

Email.- [lokvikas@unishivaji.ac.in](mailto:lokvikas@unishivaji.ac.in)

Phone: 0231-2609309, [www.unishivaji.ac.in](http://www.unishivaji.ac.in)

**CENTRE FOR COMMUNITY DEVELOPMENT  
लोकविकास केंद्र**

Prof. (Dr.) R.G.Pawar M.C.A., Ph.D., Director

Cell No.7066654605, Email-[rgpawar@rediffmail.com](mailto:rgpawar@rediffmail.com)



SU/CCD / 36 / 2025-26

Date :- 30 / 04 / 2026

प्रति,

मा. अध्यक्ष / प्राचार्य / मुख्याध्यापक / प्रमुख

कोल्हापूर, सांगली सातारा जिल्हातील लोकविकास केंद्र संलग्न संस्था

विषय सन 2026–2027 या शैक्षणिक वर्षात लोकविकास केंद्राचे अभ्यासक्रम चालवण्यासाठी  
जून्या संस्थांना पूर्णमान्यता देणे बाबत.

महोदय / महोदया सस्नेह नमस्कार.

दि. 21 / 4 / 2026 रोजीच्या प्रशासकीय मान्यतेने आपणास मागील वर्षी सन 2025–2026 मध्ये  
मंजूर करण्यात आलेले अभ्यासक्रम सन 2026–2027 मध्ये पुन्हा सुरु ठेवण्यास काही नियम व  
अटींसह पूर्णमान्यता देण्यात येत आहे.

दहावी बारावीच्या निकाला नंतर आपल्या अभ्यासक्रमांना विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेता यावा यासाठी  
ही मान्यता देण्यात येत असून यासाठी आपण नियमानुसार नवीन प्रस्ताव अर्ज व त्यामधील  
संस्थेची माहिती, हमीपत्र व मान्यवरांनी शिफारसपत्र यासह कार्यवाही शुल्क दि. 30 मे 2026  
अखेर त्वरीत भरून अभ्यासक्रमाची पुर्णमान्यता निश्चित करू शकता त्यानंतर आपणास जाहिरात  
व अन्य प्रसिध्दी माध्यमांचा वापर करून विद्यार्थी प्रवेश निश्चित करता येतील

अभ्यासक्रम चालवण्यासाठी सादर केलेल्या प्रस्ताव अर्जांमध्ये नमुद केलेले सर्व नियम, अटी व  
सोबत देण्यात आलेल्या महत्वाच्या सूचना आपल्या संस्थेस बंधनकारक राहतील. त्यामध्य  
आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचे अधिकार लोकविकास केंद्राकडे असतील. मान्यता पत्र  
मिळाल्यानंतर आपण प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचे फॉर्म व शुल्क दि. 30 सप्टेंबर 2026 अखेर  
जमा करावेत. अधिक माहिती व फॉर्मसाठी [www.unishivaji.ac.in](http://www.unishivaji.ac.in) Home Page Academic  
Services- Life long learning-Centre for community Development चालूशैक्षणिक  
वर्षात लोकविकास केंद्राचे अभ्यासक्रम चालवण्यास आपणास हार्दिक शुभेच्छा! कळावे धन्यवाद.

आपला विश्वासू,

स्वाक्षरी / –

डॉ रामचंद्र जी. पवार

संचालक

लोकविकास केंद्र



Est. 1962  
"A++" Accredited  
by NAAC(2021)  
With CGPA 3.52

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR 416004  
MAHARASHTRA**

Email.- [lokvikas@unishivaji.ac.in](mailto:lokvikas@unishivaji.ac.in)

Phone: 0231-2609309, [www.unishivaji.ac.in](http://www.unishivaji.ac.in)

**CENTRE FOR COMMUNITY DEVELOPMENT  
लोकविकास केंद्र**

Prof. (Dr.) R.G.Pawar M.C.A., Ph.D., Director

Cell No.7066654605, Email-[rgpawar@rediffmail.com](mailto:rgpawar@rediffmail.com)



SU/CCD / 36 / 2025-26

Date :- 30 / 04 / 2026

प्रति,

मा. अध्यक्ष / प्राचार्य / मुख्याध्यापक / प्रमुख

कोल्हापूर, सांगली सातारा जिल्हातील लोकविकास केंद्र संलग्न संस्था

विषय सन 2026-2027 या शैक्षणिक वर्षात लोकविकास केंद्राचे अभ्यासक्रम चालवण्यासाठी

जून्या संस्थांना पूर्णमान्यता देणे बाबत.

महोदय / महोदया सस्नेह नमस्कार.

दि. 21/4/2026 रोजीच्या प्रशासकीय मान्यतेने आपणास मागील वर्षी सन 2025-2026 मध्ये मंजूर करण्यात आलेले अभ्यासक्रम सन 2026-2027 मध्ये पुन्हा सुरु ठेवण्यास काही नियम व अटींसह पूर्णमान्यता देण्यात येत आहे.

दहावी बारावीच्या निकाला नंतर आपल्या अभ्यासक्रमांना विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेता यावा यासाठी ही मान्यता देण्यात येत असून यासाठी आपण नियमानुसार नवीन प्रस्ताव अर्ज व त्यामधील संस्थेची माहिती, हमीपत्र व मान्यवरांनी शिफारसपत्र यासह कार्यवाही शुल्क दि. 30 मे 2026 अखेर त्वरीत भरून अभ्यासक्रमाची पुर्णमान्यता निश्चित करू शकता त्यानंतर आपणास जाहिरात व अन्य प्रसिध्दी माध्यमांचा वापर करून विद्यार्थी प्रवेश निश्चित करता येतील

अभ्यासक्रम चालवण्यासाठी सादर केलेल्या प्रस्ताव अर्जांमध्ये नमुद केलेले सर्व नियम, अटी व सोबत देण्यात आलेल्या महत्वाच्या सूचना आपल्या संस्थेस धनकारक राहतील. त्यामध्ये आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचे अधिकार लोकविकास केंद्राकडे असतील. मान्यता पत्र मिळाल्यानंतर आपण प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचे फॉर्म व शुल्क दि. 30 सप्टेंबर 2026 अखेर जमा करावेत. अधिक माहिती व फॉर्मसाठी [www.unishivaji.ac.in](http://www.unishivaji.ac.in) Home Page Academic Services- Life long learning-Centre for community Development चालू शैक्षणिक वर्षात लोकविकास केंद्राचे अभ्यासक्रम चालवण्यास आपणास हार्दिक शुभेच्छा! कळावे धन्यवाद.

आपला विश्वासू,

डॉ रामचंद्र जी. पवार

संचालक

लोकविकास केंद्र

## महत्वाच्या सूचना

### A) विद्यार्थी प्रवेश –

1. आपणास मान्य केलेल्या प्रशिक्षणासाठी किमान 10 व कमाल 20 विद्यार्थी प्रवेश अपेक्षित आहेत. त्यापेक्षा कमी विद्यार्थी असलेस सदर विद्यार्थ्यांचे फॉर्मस लोकविकास केंद्रात जमा करुन घेतले जाणार नाहीत.
2. 20 पेक्षा अधिक विद्यार्थी प्रवेश करु नयेत. केल्यास त्यांचे प्रवेश मान्य होणार नाहीत व विद्यार्थ्यांचे नुकसान होईल व त्यास संबंधित संस्था जबाबदार राहिल याची नोंद घ्यावी.
3. लोकविकास केंद्रामार्फत विद्यार्थी प्रवेश फॉर्मस वेबसाईवर उपलब्ध आहेत. यामध्ये दिलेले सर्व कॉलम्स भरणे अपेक्षित आहेत. अपुरे फॉर्म स्विकारले जाणार नाहीत. फॉर्म वर विद्यार्थ्यांची व संस्था समन्वयकांची स्वाक्षरी घ्यावी.
4. विद्यार्थ्यांकडून प्रवेश फॉर्म सोबत खालील कागदपत्रांच्या साक्षांकित झेरॉक्स प्रती घ्याव्यात.
  - अ. एक आयडेंटि साईज फोटो
  - ब. प्रवेश पात्रतेसाठी त्यांच्या गुणपत्रकाची साक्षांकित झेरॉक्स प्रत
  - क. जन्म तारीख, वय, पत्ता यासाठी आधार कार्ड झेरॉक्स प्रत
  - ड. लग्न झाले असल्यास मॅरेज सर्टिफिकेट, गॅझेटमधिल नोंद

सूचना-अर्जासोबत कोणतेही मूळ कागदपत्रे जोडू नयेत.

### B) प्रशिक्षण शुल्क-

5. विद्यार्थ्यांकडून निर्धारित फी व मूल्यमापन शुल्क खालील प्रमाणे जमा करुन घ्यावे.

सहा महिने व एक वर्ष कालावधीच्या अभ्यासकमांना रु.250/- व सहा महिने पेक्षा कमी कालावधीसाठी रु.150/-एवढे आकारावे.

लोकविकास केंद्राकडे प्रती विद्यार्थी निर्धारित शुल्काच्या 30% रक्कम व संलग्न महाविद्यालयांनी 25% रक्कम तसेच मूल्यमापन शुल्क अशी विद्यार्थी संख्येप्रमाणे एकत्रित रक्कम जमा करावी

उदा. कोर्स फी प्रती विद्यार्थी रु.5000/- व मूल्यमापन फी रु.250/-आहे. विद्यार्थी-10  
(Rs.5000\*10=Rs.50000+ Rs.250\*10=2500 Total Collection Rs.52500/-)  
(University Share Rs.1500\*10=Rs.15000+ Rs.250\*10=2500 Total Rs.17500/-)
6. प्रात्यक्षिक साहित्य, ड्रेस कोड, नोटस, पुस्तके इ. विद्यार्थीनी स्वतः खरेदी करणेचे आहे. लोकविकास केंद्राने निर्धारित केलेल्या शुल्कापेक्षा अधिकची रक्कम आकारु नये. जादा शुल्क आकारल्याचे आढळल्यास आपल्या संस्थेची मान्यता कोणतीही पूर्व सूचना न देता रद्द केली जाईल

### C) जाहिरात-

7. लोकविकास केंद्राची मान्यता मिळालेनंतर आपल्या संस्थेस स्वतंत्र जाहिरात देता येईल. यामध्ये शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर लोकविकास केंद्र, मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रम असा उल्लेख असावा. विद्यापीठ लोगो वापरु नये.

D) संस्थेमार्फत लोकविकास केंद्राकडे फॉर्म व शुल्क जमा करणे—

8. लोकविकास केंद्राकडे कव्हरींग लेटर पाठवतांना अभ्यासकमाचे नांव, विद्यार्थी संख्या, एकूण जमा करित असलेले शुल्क याचा उल्लेख करावा
9. संस्थेने विद्यार्थी फॉर्म जमा करतांना खालील प्रमाणे कॅपीटल लेटरमध्ये विद्यार्थ्यांच्या नावांची इंग्रजी यादी करावी Name of the Institute : Name of the Course :

SR. NO.	STUDENTS FULL NAME Surname Name Father/Husband	MOTHERS NAME	MALE/ FEMALE	AGE	CAST SC/ ST/NT/ OBC/ OPEN	QUALIFICATION
1						

10. सर्व फी रक्कम शिवाजी विद्यापीठाच्या ऑनलाईन पोर्टलव्दारे भरून त्याची रिसिट लोकविकास केंद्राकडे हार्ड कॉपी व त्यासोबत कव्हरींग लेटर, विद्यार्थ्यांची यादी, पूर्ण माहिती भरलेले प्रवेश फॉर्मस फोटो व प्रमाणपत्रांची झेरॉक्स प्रत असा संच लोकविकास केंद्राकडे दि.30 सप्टेंबर 2025 अखेर जमा करावा.  
एकदा भरेलेली फी कोणत्याही कारणास्तव परत केली जात नाही याची नोंद घ्यावी.
11. सदर मान्यता ही फक्त चालू शैक्षणिक वर्षापुरती सन 2025-2026 साठी मर्यादित असून पुढील वर्षी लोकविकास केंद्राची स्वतंत्र मान्यता घ्यावी लागेल.
12. संस्थांकडे चालू शैक्षणिक वर्षात विद्यापीठ प्रतिनिधी म्हणून संबंधित विषयातील तज्ज्ञ अचानक भेट देतील. त्यावेळी संस्थेने दिलेल्या माहितीनुसार संस्थेकडे अभ्यासकमासंदर्भातील सर्व सुविधा उपलब्ध आहेत, विद्यार्थ्यांना समाधानकारक ट्रेनिंग मिळते का हे पहातील व आपला अहवाल विद्यापीठाकडे सादर करतील. त्यावेळी सुविधा नसल्याचे आढळल्यास आपली मान्यता रद्द होवू शकेल
13. मूल्यमापन— संबंधित संस्थेत विद्यापीठ बाहय परीक्षकांमार्फत होईल  
सहा महिने कालावधीच्या अभ्यासकमाचे मूल्यमापन जानेवारी 2027 मध्ये होईल.  
एक वर्ष कालावधीच्या अभ्यासकमांचे मूल्यमापन जून 2027 मध्ये होईल.  
1. लेखी—बहुपर्यायी प्रश्न, प्रती पेपर बहुपर्यायी 50 प्रश्न वेळ 90 मिनिट  
2. प्रात्यक्षिक— वस्तु ओळखणे, प्रत्यक्ष कृती— प्रि-ऑन-पोस्ट ऑपरेटिंग व तोंडी परीक्षा  
3. अंतर्गत मूल्यमापन— क्लास परफॉर्मन्स, प्रेझेन्ट, प्रोजेक्ट, सर्व्हे, व्हिझिटस इ.  
सहा महिने पेक्षा कमी कालावधीच्या अभ्यासकमांचे मूल्यमापन अभ्यासकम पूर्ण झाल्यावर नोव्हेंबर किंवा डिसेंबर 2025 मध्ये प्रात्यक्षिक व अंतर्गत मूल्यमापन पध्दतीने होईल
14. मूल्यमापनासाठी पेपर सेटींग, प्रिटींग, प्रमाणपत्र, गुणपत्र वितरण इ. खर्च लोकविकास केंद्रामार्फत केला जाईल. तसेच मूल्यमापनासाठी नियुक्त बाहय परीक्षकांचे मानधन व प्रवास खर्च संस्थेने स्वतःरोखीने अदा करणेचा आहे.

## अभ्यासकम यादी 2026-2027

अ. क	अभ्यासकमाचे नाव	कालावधी	प्रवेश पात्रता	प्रशिक्षण शुल्क
1	ड्रेस डिझाईन अँड फॅशन को ऑर्डिनेशन	12 महिने	10 वी पास	5000
2	अर्लि चाईल्डहूड केअर अँड एज्युकेशन	12 महिने	10 वी पास	5000
3	न्युट्रीशन अँड डायटेटीक्स	12 महिने	12 वी पास	4000
4	हॉटेल मॅनेजमेंट	12 महिने	10 वी पास	12000
5	आऊट डोअर केटरिंग अँड फास्टफूड कुकरी	12 महिने	10 वी पास	7000
6	अँडव्हान्स ब्युटी पार्लर	6 महिने	10 वी पास व बेसिक ब्युटीपार्लर	20000
7	कॉन्सलिंग टेक्निक्स	6 महिने	पदवीधर	4000
8	बालशिक्षण व विकास	12 महिने	10 वी पास	2000
9	बालविकास मानसशास्त्र	6 महिने	10वी/पदवीधर	5000
10	गृहकौशल्ये व इतर कला	12 महिने	10 वी पास	3000
11	उद्यानविदया व रोपवाटीका व्यवस्थापन	12 महिने	10 वी पास	3000
12	ऑर्गॅनिक अर्बन फार्मिंग	6 महिने	10 वी पास	3000
13	चित्रपट आणि नाटय अभिनय प्रमाणपत्र	12 महिने	10 वी पास	5000
14	नाटय निर्मिती प्रमाणपत्र	12 महिने	10 वी पास	2000
15	इलेक्ट्रिकल प्रमाणपत्र	12 महिने	10 वी पास	5000
16	सी. एन. सी. प्रमाणपत्र	12 महिने	10 वी पास	5000
17	रेफ्रिजरेशन अँड एअर कंडिशनिंग	12 महिने	10 वी पास	5000
18	फोर व्हीलर मेकॅनिक	12 महिने	10 वी पास	6000
19	टू व्हीलर मेकॅनिक	6 महिने	10 वी पास	3000
20	दूग्धोत्पादन व प्रक्षेत्र व्यवस्थापन	12महिने	10 वी पास	5000
21	लँडस्केपिंग (LANDSCAPING)	12 महिने	12 वी पास	7000
22	लॅब मॅनेजमेंट विथ वॉटर, सॉईल अँड फूड अँनालिसिस	12 महिने	12 वी सायन्स	3000

23	पर्सनल फिटनेस ट्रेनिंग	5 महिने	10 वी पास	4000
24	स्पोर्टस न्यूट्रीशन	5 महिने	10 वी पास	4000
25	स्पेशल पॉप्युलेशन एक्झरसाईज	5 महिने	10 वी पास	4000
26	बेसिक ब्युटी पार्लर	3 महिने	10 वी पास	10000
27	बोन्साय कला	3 महिने	10 वी / इच्छुक	5000
28	पुष्प सजावट	3 महिने	10 वी / इच्छुक	5000
29	बागकाम,देखभाल व व्यवस्थापन	3 महिने	8 वी पास	2000
30	औषधी वनस्पतींची ओळख व संवर्धन	3 महिने	10 वी / इच्छुक	300
31	स्पोकन इंग्लिश	3 महिने	10 वी पास	500
32	फायबरग्लास मोल्डिंग तंत्रज्ञ	4 महिने	9 वी पास	8000+ 2500
33	लॅबोरेटरी मॅनेजमेंट अॅण्ड वॉटर अॅनालिसिस	3 महिने	12 वी सायन्स	1500
34	लॅबोरेटरी मॅनेजमेंट अॅण्ड फूड अॅनालिसिस	3 महिने	12 वी सायन्स	1500
35	लॅबोरेटरी मॅनेजमेंट अॅण्ड सॉईल अॅनालिसिस	3 महिने	12 वी सायन्स	1500
36	कॉम्प्युटर हार्डवेअर मेन्टेनन्स	4 महिने	10 वी पास	3500
37	टॅली विथ जी. एस.टी.	3 महिने	10 वी पास	1500
38	डी. टी. पी.	3 महिने	10 वी पास	1500
39	कॉम्प्युअर अॅप्लीकेशन विथ व्ही बी.	4 महिने	10 वी पास	2000
40	काफट	3 महिने	कोणीही इच्छुक	300
41	कुकरी	3 महिने	कोणीही इच्छुक	300
42	कॉम्प्रहेन्सिव्ह इंडस्ट्रीअल अॅण्ड बिझनेस इंग्लिश कॅम्प्युनिकेशन स्किल्स	3 महिने	कोणतीही पदवी किंवा एम.बी. ए.	600
43	सेल्फ डिफेन्स फॉर गर्ल्स	1 महिना	फक्त मुलीसाठी	300